

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства охорони
здоров'я України**

21 вересня 2023 року № 1664

ПРОГРАМА

єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (далі – кваліфікаційний іспит) є обов'язковим компонентом атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Метою кваліфікаційного іспиту є оцінити вміння використовувати отримані знання та розуміння ключових понять фізичної терапії, ерготерапії у клінічній практиці.

Для успішного складання кваліфікаційного іспиту майбутній бакалавр фізичної терапії, ерготерапії має набути компетентностей відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 № 1419 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Особа, яка складає кваліфікаційний іспит, повинна мати достатній рівень знань, умінь та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей; мати здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психологопедагогічних наук.

Кваліфікаційний іспит містить завдання, що оцінюють набуття майбутнім бакалавром фізичної терапії, ерготерапії здатностей аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції; трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії; провадити безпечну для пацієнта / клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини; виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та / або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати; ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та / або ерготерапії; забезпечувати оцінювання функціональних можливостей та відповідність заходів фізичної терапії та / або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта / клієнта; проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

Програма кваліфікаційного іспиту складається з розділів щодо обстеження та контролю стану пацієнтів, фізичної терапії, ерготерапії при різних нозологіях, безпеки життєдіяльності пацієнта під час проведення фізичної терапії.

Кваліфікаційний іспит проводиться за такими принципами: академічна доброчесність; об'єктивність; прозорість і публічність; нетерпимість до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь; єдність методики оцінювання результатів.

Кваліфікаційний іспит проводиться у формі стандартизованого тестування у письмовій (бланковій) тестовій або комп'ютерній формах з використанням завдань множинного вибору (Multiple-Choice Questions). Кількість тестових завдань кваліфікаційного іспиту не повинна перевищувати 150. Тривалість складання кваліфікаційного іспиту визначається з розрахунку 1 хвилина на 1 тестове завдання.

Узагальнена структура кваліфікаційного іспиту та деталізована програма кваліфікаційного іспиту наведені нижче.

**Узагальнена структура кваліфікаційного іспиту зі спеціальності
«Фізична терапія, ерготерапія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

Найменування розділу	Питома вага розділу
Обстеження та контроль стану пацієнтів	40%
Фізична терапія, ерготерапія при різних нозологіях	50%
Безпека життєдіяльності пацієнта під час проведення фізичної терапії	10%

**Деталізована програма кваліфікаційного іспиту зі спеціальності
«Фізична терапія, ерготерапія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1	2	3
1.0.0.0	Обстеження та контроль стану пацієнтів	40%
1.1.0.0	Обстеження пацієнтів з захворюванням серцево-судинної та дихальної системи	30%
1.1.1.0	опитування	
1.1.2.0	спостереження	
1.1.3.0	антропометрія	
1.1.4.0	пальпація	
1.1.5.0	перкусія	
1.1.6.0	аускультация	
1.1.7.0	функціональні тести	
1.1.8.0	спірографія	
1.1.9.0	пikфлоуметрія	
1.1.10.0	вимірювання життєвих показників	
1.1.11.0	клінічні інструменти оцінювання	

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1	2	3
1.2.0.0	Обстеження пацієнтів з порушеннями опорно-рухового апарату	30%
1.2.1.0	опитування	
1.2.2.0	спостереження	
1.2.3.0	огляд	
1.2.4.0	антропометрія	
1.2.5.0	пальпація	
1.2.6.0	суглобова гра	
1.2.7.0	визначення інтенсивності та динаміки болю	
1.2.8.0	оцінювання активного та пасивного руху	
1.2.9.0	вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія)	
1.2.10.0	визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія)	
1.2.11.0	визначення м'язової витривалості	
1.2.12.0	визначення рівноваги та координації	
1.2.13.0	оцінювання діяльності/активності: присідання, ходьба, ходьба сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення,	
1.2.14.0	оцінка стану кукси клінічні інструменти оцінювання	
1.3.0.0	Обстеження пацієнтів з захворюваннями нервової системи	30%
1.3.1.0	опитування	
1.3.2.0	огляд	
1.3.3.0	спостереження	
1.3.4.0	пальпація	
1.3.5.0	оцінювання рухливості суглобів	
1.3.6.0	оцінювання м'язової сили	
1.3.7.0	визначення рівня і локалізації чутливості	
1.3.8.0	тестування рефлексів	
1.3.9.0	оцінювання м'язового тону	
1.3.10.0	оцінювання м'язової витривалості	
1.3.11.0	оцінювання рівноваги та координації, ризику падіння	
1.3.12.0	оцінювання довільних рухових функцій	
1.3.13.0	тести, шкали для оцінювання болю	
1.3.14.0	тести, шкали для оцінювання рухових функцій та мобільності	
1.3.15.0	клінічні інструменти оцінювання	
1.4.0.0	Види контролю та їх характеристика (форми, методи / клінічні інструменти)	10%
1.4.1.0	Оперативний контроль	
1.4.2.0	Поточний контроль	

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1	2	3
1.4.3.0	Етапний контроль	
2.0.0.0	Фізична терапія, ерготерапія при різних нозологіях	50%
2.1.0.0	Фізична терапія при порушеннях серцево-судинної та дихальної систем	25%
2.1.1.0	Засоби і методи фізичної терапії	
2.1.1.1	Терапевтичні вправи: дихальні, загально-розвиваючі, аеробного характеру, на розтяг та розслаблення м'язів,	
2.1.1.2	Мануальні техніки роботи з грудною кліткою	
2.1.1.3	Позиціонування	
2.1.1.4	Дренажні положення	
2.1.1.5	Масаж	
2.1.2.0	Реабілітаційне обладнання на основі моніторингу стану пацієнта	
2.1.3.0	Мета реалізації програм фізичної терапії, ерготерапії	
2.2.0.0	Фізична терапія при порушеннях опорно-рухового апарату	25%
2.2.1.0	Засоби і методи фізичної терапії	
2.2.1.1	Терапевтичні вправи: на зменшення болю та набряку, на розвиток сили та витривалості, на підтримку амплітуди руху, на гнучкість, на рівновагу, на координацію	
2.2.1.2	Тренування рухових навичок та умінь: функціональне тренування, переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, ходьба, користування допоміжними засобами для ходьби та кріслом колісним, користування протезами, самообслуговування, самогляд	
2.2.1.3	Позиціонування	
2.2.1.4	Переміщення пацієнта	
2.2.1.5	Масаж	
2.2.1.6	Мануальні техніки, мобілізація суглобів (суглобова гра), постізометрична релаксація	
2.2.2.0	Реабілітаційне обладнання на основі моніторингу стану пацієнта	
2.2.3.0	Мета реалізації програм фізичної терапії, ерготерапії	
2.3.0.0	Фізична терапія при порушеннях нервової системи	25%
2.3.1.0	Засоби і методи фізичної терапії	
2.3.1.1	Терапевтичні вправи: на розвиток/відновлення сили, витривалості, гнучкості (розтяг/стретчинг), рівноваги, координації, дрібної моторики, на підтримку амплітуди руху.	
2.3.1.2	Тренування рухових навичок та умінь – функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидання, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, ходьба, користування допоміжними засобами для ходьби та	

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1	2	3
	кріслом колісним, користування ортезами, самообслуговування, самодогляд	
2.3.1.3	Позиціонування	
2.3.1.4	Переміщення пацієнта	
2.3.1.5	Масаж	
2.3.2.0	Мета реалізації програм фізичної терапії, ерготерапії	
2.3.3.0	Профілактики ускладнень	
2.3.3.1	пролежнів та атрофії м'язів	
2.3.3.2	тромбозів та тромбоемболій	
2.3.3.3	респіраторних ускладнень	
2.3.3.4	контрактур	
2.3.3.5	артрозів та артропатій	
2.4.0.0	Ерготерапія	15%
2.4.1.0	Використання підготовчих методів і засобів	
2.4.1.1	Позиціонування	
2.4.1.2	Мобілізація суглобів	
2.4.1.3	Сенсорна стимуляція	
2.4.2.0	Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму	
2.4.2.1	функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)	
2.4.2.2	функцій мимовільних рухових реакцій	
2.4.2.3	довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)	
2.4.2.4	розумових функцій (специфічних та глобальних)	
2.4.2.5	сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)	
2.4.3.0	Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок	
2.4.3.1	Рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)	
2.4.3.2	Процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)	
2.4.3.3	Умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)	
2.4.4.0	Терапевтичне використання заняттєвої активності	
2.4.4.1	Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу	

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага
1	2	3
2.4.4.2	Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).	
2.4.4.3	Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах: активність повсякденного життя (ADLs), інструментальна активність повсякденного життя (IADLs), відпочинок і сон, освіта, робота, гра, дозвілля, соціальна участь	
2.4.4.4	Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта	
2.4.4.5	Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин	
2.4.4.6	Проведення ерготерапевтичного втручання у групі	
2.5.0.0	Використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я у фізичній терапії: функції організму, структури організму, активність та участь, фактори середовища, особистісні фактори	10%
3.0.0.0	Безпека життєдіяльності пацієнта під час проведення фізичної терапії	10%
3.1.0.0	Безпека проведення реабілітаційних заходів	50%
3.1.1.0	Безпечне використання обладнання	
3.1.1.1	Дотримання правил септики/антисептики	
3.1.1.2	Дотримання техніки безпеки та справності обладнання	
3.1.1.3	Страхування пацієнта/клієнта під час переміщень	
3.1.2.0	Особливості позиціонування та переміщення пацієнта	
3.1.2.1	в ліжку	
3.1.2.2	за допомогою крісла колісного	
3.1.2.3	з милицями	
3.3.0.0	Безпека фізичного терапевта під час виконання професійних обов'язків	50%

Для відповіді на запитання кваліфікаційного іспиту за темою необхідний когнітивний рівень С – знання, розуміння, застосування.

**Начальник Управління
медичних кадрів, освіти і науки**

Сергій УБОГОВ